

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Факультет філології

Кафедра світової літератури і порівняльного літературознавства

СИЛАБУС

Фольклорно-літературно-краєзнавча практика

Освітня програма «Середня освіта (польська мова і література)»

Перший (бакалаврський) рівень

Спеціальність 014 Середня освіта

Спеціалізація 014.02 Мова і література

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “27” серпня 2019 р.

м. Івано-Франківськ – 2019

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація
3. Мета і цілі практики
4. Результати проходження практики (компетентності)
5. Порядок проходження практики
6. Структура матеріалів практики
7. Організація практики
8. Підготовка до захисту і захист
9. Підведення підсумків практики
10. Система оцінювання практики
11. Політика доброчесності
12. Політика практики
13. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва практики	Фольклорно-літературно-краєзнавча практика
Викладач (-і)	к.ф.н., доц. Ткачук Тамара Олексіївна, асист. Муреико Анна Борисівна
Контактний телефон викладача	(0342) 59-61-44
E-mail викладача	tamara.tkachuk@pnu.edu.ua anna.mureiko@pnu.edu.ua
Формат практики	Навчальна фольклорно-літературно-краєзнавча практика
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS / 90 годин
Консультації	Щовівторка о 15.00, упродовж семестру
2. Анотація	
Фольклорно-літературно-краєзнавча практика – це самостійна дослідницька робота студентів, покликана сприяти поглибленому дослідженню фундаментальних питань фольклору і літературного краєзнавства польського й українського народів.	
3. Мета і цілі практики	
<p>Метою практики є комплексне вивчення сучасного стану розвитку фольклору, літературного краєзнавства певного регіону, а також:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.узагальнення та поглиблення знання студентів, майбутніх учителів з польського й українського фольклору, ознайомлення їх з особливостями, культури та традицій польськомовного населення на теренах України та етнічної Польщі, закріплення знань з курсу «Фольклор і літературне краєзнавство». Важливим є вивчення польської культури, мови, традицій ще й тому, що культура маргінесу наділена історичною та культурною автентичністю. Отже, при вивченні польської культури, історії, мови, етнографії, фольклору, краєзнавства треба особливу увагу звертати на специфіку культурного пограниччя. Тому організація і проведення польових практик, де є локальне проживання поляків, є дуже важливим як для полоністики, так і для україністики; 2.ознайомлення із персоналіями видатних поляків й українців, які сприяли культурному розвитку західного регіону України, зокрема Прикарпаття; 3.практичне ознайомлення з живим побутуванням традиційного фольклору в його сучасному стані; 4.розширення та поглиблення теоретичних знань, отриманих при вивченні усної народної творчості, краєзнавства; 5.отримання практичних навичок запису, класифікації, систематизації фольклорних творів, краєзнавчої інформації; 6.підготовка текстів усної народної творчості до включення їх у фольклорні, 	

краєзнавчі збірники;

7. формування дослідницьких компетентностей майбутніх вчителів, зокрема спостереження, аналізу і наукового опису фольклорного й літературного матеріалу; розширення культурологічних, лінгвістичних знань студентів;

8. створення бази фольклорно-літературно-краєзнавчих текстів як матеріалу для подальших досліджень для курсових, бакалаврських та магістерських робіт.

Студенти здійснюють записи уснопоетичних творів, краєзнавчої інформації чи важливих фактів діяльності видатних людей польського походження, набуваючи при цьому навичок фольклористичної, літературно-краєзнавчої праці. Звертається увага на структуру фольклорного репертуару різних вікових і професійних груп населення, місце в ньому традиційних фольклорних жанрів і пісенних, оповідних, паремійних новотворів. Обстежуються вияви міжнаціональних мистецьких зв'язків, впливу на фольклор літератури, професійного музичного мистецтва. Накопичення матеріалу для дослідження процесів, що визначають еволюцію сучасного польського й українського фольклору, фактів з літературного краєзнавства. Записи творів можуть бути згодом підготовлені до публікації, стати основою для написання студентських дослідницьких робіт.

4. Результати проходження практики (компетентності)

Проходження практики тісно пов'язане із формуванням у студентів як загальних, так і професійних компетентностей.

У процесі проходження практики студенти набувають здатностей:

- систематизувати і конкретизувати теоретичні знання з фольклору і літературного краєзнавства, історії польської літератури;
- ведення самостійної дослідницької, пошукової роботи, включаючи пошук і аналіз необхідної інформації;
- формування системного мислення,
- визначення цілей, завдань і навичок ведення пошукової роботи;
- самостійного дослідження актуальних питань фольклору і літературного краєзнавства, історії польської літератури, польської мови;
- розвитку логічного мислення та аргументації своїх суджень і висновків при дослідженні фольклору, краєзнавчого матеріалу, формулювання висновків;
- самостійного експедиційного дослідження, творчої роботи з фольклорними краєзнавчими джерелами, респондентами, літературою, підбору і використання фактичного матеріалу, аналізу фольклорних текстів, записів;
- використання основних понять фольклору і літературного краєзнавства;
- критичного осмислення новітніх досягнень філологічної науки;
- здатність працювати в групі й автономно;
- креативність;
- здатність до роз'язування складних спеціалізованих завдань у

філологічній галузі та у процесі викладання польської мови і літератури в середній школі			
Обсяг курсу			
Самостійна робота			3 кредити / 90годин
Ознаки курсу			
Семестр	Спеціальність, Спеціалізація	Курс (рік навчання)	Нормативн ий / вибірковий
2	014 Середня освіта 014.02 Мова і література	I	Нормати- вна
5.Порядок проходження практики			
Етапи роботи		Форма роботи	Терміни виконання
<p>Підготовчий етап. Теоретична та технічна підготовка студентів. Навчально-методична підготовка студентів до практики, ознайомлення за допомогою довідкової літератури, періодичних видань з історією місцевості, де буде проходити практика, з її соціально-економічним та культурним станом. 1. За допомогою викладачів кафедри світової літератури і порівняльного літературознавства студенти можуть отримати уявлення про основні особливості фольклорних творів, їх специфіку, основними постатями, видатними діячами польської і української культури і літератури. Оглядова лекція «Обсяг і завдання фольклорної практики». Повідомляється про час і місце проведення практики, її навчальну й наукову мету. Окреслюються вимоги до учасників практики, критерії, за якими оцінюється їхня праця. Особлива увага приділяється методиці та техніці запису текстів, найефективніших прийомів пошуку виконавців і налагодження контактів із ними.</p>		Консультації	Упродовж другого семестру
			10

<p>Мета краєзнавчої лекції «Історико-етнографічні особливості Галичини» поінформувати про історію місцевості, в якій працюватиме більшість студентів, дати оцінку сучасному стану економіки та культури регіону. Подати імена відомих уродженців польського походження, вихідців із Галичини, насамперед письменників і науковців (М. Рей, С. Вінценз, Ф. Карпінський, Каєтан Абгарович, В. Хованець та ін.) Вказати на етнографічні особливості, які необхідно враховувати, характерні риси місцевої говірки, специфіки регіону. Надати поради щодо фіксування народних звичаїв і обрядів.</p> <p>2. Паралельно з технічною підготовкою може здійснюватися навчання студентів навичок запису фольклору, літературно-краєзнавчих текстів та фіксації роботи експедиції. Бажано перед від'їздом на практику потренуватися записувати різноманітні жанри фольклору з різних носіїв або, що краще, від безпосередніх виконавців, яких можна знайти у певній місцевості.</p> <p>3. Проходження інструктажу із безпеки життєдіяльності.</p>			
<p>Польова практика. Збирання фольклорних матеріалів передбачає наступне:</p> <p>1. Виявлення умов побутування фольклору в населеному пункті, у якому студент проходить практику. Виявлення інформантів.</p> <p>2. Укладання карти-схеми населеного пункту, на якій відзначаються цікаві об'єкти (пагорби, кладовища, церкви, джерела, місця проживання</p>	<p>Самостійна робота. Консультації</p>	<p>1-й -8-й дні практики</p>	<p>60</p>

<p>й діяльності видатних польських і українських культурних діячів: М. Рея (с. Журавно, Львівщина), Ф. Карпінського (с. Голоски, Коломийщина), К. Венгерського (с. Черніїв, Станиславівщина), Ю. Вежейського (м. Станиславів), В. Хованця (м. Станиславів), С. Обста (с. Березів, Коломийщина), К. Кійовський (м. Стрий), співпраця із культурно-просвітницьким центром ім. Корнеля Макушинського у м. Стрию), місця народження і проживання С. Вінченза (с. Слобода на Коломийщині, с. Криворівня, с. Бистрець на Верховинщині), І. Франка, М. Грушевського, Параски Плитки-Горицвіт, діячів Ямницької ОТГ та ін.</p> <p>3.Проведення записів фольклорних текстів, літературно-краєзнавчих даних:</p> <ul style="list-style-type: none"> • знайомство з інформантами; • запис відомостей про них; • аудіо-, відеозапис текстів фольклору. <p>4.Розшифрування польових записів (записаний матеріал переноситься у день зустрічі з інформантом на папір із урахуванням особливостей діалекту, специфіки регіону, жанрів фольклорних творів).</p>			
<p>Систематизація матеріалу. Студенти-практиканти під керівництвом викладача здійснюють оформлення записів фольклору, краєзнавчих відомостей, готують звіт про виконану роботу.</p>	<p>Самостійна робота Консультації</p>	<p>9-й-12-й дні практики</p>	<p>10</p>
<p>Заключний етап. Підготовка до захисту практики. Захист практики.</p>	<p>Самостійна робота</p>	<p>13-й-14-й дні практики</p>	<p>10</p>
<p>6.Структура матеріалів практики</p>			

Незалежно від обраної теми, структура матеріалів практики має містити:

- титульний аркуш;
- зміст;
- вступ;
- основна частина (розділи, підрозділи, підпункти);
- аудіозаписи;
- фотографії;
- щоденник;
- паспорт населеного пункту, опис матеріальної та духовної культури польськомовної громади;
- висновки;
- список використаних джерел; прізвища респондентів;
- додатки (за необхідності).

7. Організація практики

Організація практики включає такі етапи: підготовка, безпосереднє проведення і підсумки практики. Підготовка до проходження практики розпочинається ще під час вивчення польського фольклору і літературного краєзнавства на лекційних і практичних заняттях в аудиторних умовах, де студенти знайомляться з фольклором, літературним краєзнавством Польщі та України, з основними діячами польської та української культури, постатями, які сприяли культурному розвитку регіону, з методами збирання та дослідження матеріалів фольклорного і краєзнавчого характеру. При необхідності, студенти можуть звернутися до дослідження польського фольклору та краєзнавства: Див. *Badania nad polskim folklorem*. Режим доступу: <https://www.google.com/search?q=badania+nad+polskim+folklorem&oq=badania+nad+polskim+folklorem&aqs=chrome..69i57.15369j0j7&sourceid=chrome&ie=UTF-8>, де можна почерпнути основну інформацію про польський фольклор, зробити відповідний аналіз, чи до напрацювань з краєзнавства: *Цівкач О. «Їх поєднала земля станіславівська... Діячі польської культури Прикарпаття XIX – першої половини XX століття. Станіславівське воеводство: навч. посібник [для студ. вузів] / О.М.Цівкач. Івано-Франківськ. Симфонія форте, 2012. 204 с.»*, *Цівкач О. Літературне краєзнавство. Польська література Прикарпаття (XV-перша половина XX ст. Хрестоматія. Частина I. Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2012. 276 с., Гнатюка В. «Вибрані статті про народну творчість / В. Гнатюк. К.: Наукова думка, 1986. 247 с.»*, які можуть слугувати важливим путівником до планування шляху поїздки, локацій для збирання матеріалу про видатних поляків і українців – уродженців Галичини.

На практичних заняттях студенти слухають аудіозаписи фольклорних творів, оволодівають навичками їх аналізу, знайомляться з оформленими матеріалами попередніх експедицій. У цей же період необхідно ознайомити студентів із метою, завданнями та програмою майбутньої фольклорно-літературно-краєзнавчої практики.

Безпосередньо перед виїздом на практику проводиться настановча

нарада, на якій студенти ознайомлюються з конкретними завданнями на час практики, з програмою практики, із змістом і формою звітності за практику.

Також подається характеристика наслідків підготовчого етапу практики, окреслюються головні завдання студентів на час збирання фольклору і краєзнавчого матеріалу. Визначається також місце проходження практики кожним студентом або групою. Обов'язково проводиться інструктаж із правил техніки безпеки та безпеки життєдіяльності, перевіряється знання цих правил практикантами, після чого вони розписуються в складеній за встановленою формою відомості та журналі.

У ході практики студенти головним чином вчаться застосовувати здобуті раніше теоретичні знання. При цьому неминуче виявляється потреба перевірити й уточнити окремі положення, дізнатися про ті питання, вивчення яких не передбачене університетською програмою. Кращий спосіб поглибити та збагатити знання – самостійна праця з літературою. На час практики організується кабінет методики фольклористичної роботи або методичний куточок. Літературу для нього добирають керівники практики. До її числа обов'язково входять програма фольклорно-літературно-краєзнавчої практики, методичні посібники для збирачів фольклору. Крім того, в кабінеті знаходяться журнал практики, зразки оформлення щоденника практики, індивідуального звіту, збірки фольклорних матеріалів.

Регулярно у встановлений час проводяться консультації. На них практиканти можуть одержати рекомендації щодо ефективнішого збирання матеріалу та його опрацювання. Керівник допомагає визначити жанр твору, правильно побудувати розповідь про виконавця. Під час консультації з'ясовуються принципи відтворення місцевого фольклору, індивідуальної манери співака чи оповідача.

Прибувши на місце практики, перші два дні студенти під керівництвом викладача знайомляться з місцевістю, визначаючи видатних особистостей, роблять пробні записи текстів.

Наступні дні студенти збирають за відповідними питальниками потрібні матеріали, перевіряють, уточнюють і оформляють їх, записують зв'язні тексти, аналізують їх особливості, знайомляться з усним і писемним мовленням мешканців відповідного населеного пункту, тощо. Для оперативності й зручності щоденні конкретні завдання даються на двох студентів-практикантів, які в однаковій мірі відповідають за якість зібраного матеріалу та його оформлення. Для кожної пари студентів щоденно призначається час для перевірки зібраних матеріалів керівником практики.

Важливою є робота в обласному архіві, де студенти можуть знайти історію населеного пункту, дані про мешканців, порівняти сьогодення і минуле досліджуваної місцевості, оскільки багато звичаїв, традицій, обрядів і назв сьогодні нівелюється.

Базами практики є:

- населені пункти, де компактно проживають польські громади;
- товариства польської культури на території Івано-Франківської, або, за потреби, за межами області;

- населений пункт, де проживає студент, за умови, якщо в цьому пункті є польська громада;
- місцевість чи окремі регіони Польщі, якщо студент поєднує інші форми навчальної діяльності (знаходиться на семестровому навчанні у Польщі відповідно до угод чи в рамках гранту Erasmus+ або ж інших грантів).
- Культурно-просвітницький центр імені Корнелія Макушинського у м Стрию, Ямницька ОТГ (відповідно до підписаних угод про співробітництво).

8. Підготовка до захисту і захист

Підставою для оцінювання праці практиканта є його індивідуальний звіт. За два-три дні до складання звіту проводиться бесіда про його написання. Для написання звіту відводиться один день.

Як підсумок практики проводиться підсумкова студентська науково-практична конференція з питань фольклорно-літературно-краєзнавчої практики. Її проводить кафедра світової літератури і порівняльного літературознавства. Керівник практики виступає із доповіддю про її підсумки, визначає наукову цінність зібраного матеріалу. З повідомленнями про різні аспекти фольклористичної та літературно-краєзнавчої праці виступають практиканти. Демонструються кращі зразки зібраного матеріалу. У цей день на факультеті організуються виставка альбомів зібраного матеріалу та фотовиставка з публікаціями в інтернетресурсах – фейсбук, на сайті факультету філології та кафедри.

Два останні дні відводяться на оформлення звітної документації, підведення підсумків та захист матеріалів практики.

Студент, який не виконав програми практики й одержав незадовільну оцінку при захисті звіту, має можливість пройти практику повторно.

9. Підведення підсумків практики

Після закінчення практики здобувачі вищої освіти звітують про виконання практики, зокрема подають на кафедру таку звітну документацію:

1. Письмовий звіт, підписаний студентом-практикантом. У звітах повинна бути коротко і конкретно описана робота, особисто виконана студентом. У звітах не повинно бути цитування літературних джерел без покликань.
2. Аудіозапис двох текстів (по 30 хв.).
3. Відтворені у письмовій формі тексти.
4. Фотографії та ілюстративний матеріал, що засвідчує роботу здобувача.
5. Паспорт населеного пункту, опис матеріальної та духовної культури польськомовної громади.
6. Щоденник

10. Система оцінювання практики

При визначенні підсумкової оцінки практики викладач враховує її змістовий аспект та якість захисту роботи.

Результати захисту практики оцінюються з використанням Європейської кредитно-трансферної системи (ECTS) (за шкалою «А», «В», «С», «D», «Е», «FX», «F»); національної системи («відмінно» - «А», «добре» - «В», «С», «задовільно» - «D» «Е», «незадовільно» - «FX» «F»); системи ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (100-бальна шкала)

90–100 балів – студент подав усі матеріали практики: якісний аудіозапис фольклорних текстів та відповіді на питальник; текст відтворено без помилок; у матеріалах практики подано підтверджуючі фотографії або ілюстрації; описано матеріальну та духовну культуру зі слів інформаторів та/або з архівних документів; описано біографії, діяльність видатних мешканців досліджуваного населеного пункту, де проживає польськомовна громада; подав звіт про проходження практики. На захисті фольклорно-літературно-краєзнавчої практики студент виступив із доповіддю, у якій повністю висвітлено результати досліджень.

80–89 балів – подано усі матеріали практики: якісний аудіозапис текстів та відповіді на питальник; текст відтворено з незначними помилками; у матеріалах практики частково подано підтверджуючі фотографії або ілюстрації; описано матеріальну та духовну культуру зі слів інформаторів та/або з архівних документів; недостатньо описано біографії, діяльність видатних мешканців досліджуваного населеного пункту, де проживає польськомовна громада; подано звіт про проходження практики. На захисті практики студент виступив із повідомленням, у якому висвітлено результати досліджень.

70–79 балів – подано усі матеріали практики: аудіозапис фольклорних і літературно-краєзнавчих текстів та відповіді на питальник; текст відтворено з незначними помилками; немає фотографій чи ілюстрацій; недостатньо описано матеріальну та духовну культуру зі слів інформаторів та/або з архівних документів; недостатньо описано біографії, діяльність видатних мешканців досліджуваного населеного пункту, де проживає польськомовна громада; звіт про проходження практики не повністю відображає роботу студента на практиці. На захисті фольклорно-літературно-краєзнавчої практики студент виступив із повідомленням, у якому недостатньо висвітлено результати досліджень.

60–69 балів – студент частково подав матеріали практики: немає аудіозапису фольклорних текстів, текст записано з помилками; відповіді на питальник недостатньо відображають уявлення про матеріальну та духовну культуру досліджуваного регіону; немає фотографій чи ілюстрацій; недостатньо описано біографії, діяльність видатних мешканців досліджуваного населеного пункту, де проживає польськомовна громада; звіт про проходження практики не повністю відображає роботу студента на практиці. На захисті практики студент виступив із повідомленням, у якому недостатньо висвітлено результати досліджень.

50–59 балів – студент частково подав матеріали практики: немає аудіозапису фольклорних текстів, текст відтворено та записано з помилками; відповіді на питальник недостатньо відображають уявлення про матеріальну та духовну культуру досліджуваного пункту; недостатньо описано біографії, діяльність видатних мешканців досліджуваного населеного пункту, де проживає польськомовна громада; звіт про проходження практики не повністю відображає роботу студента на практиці. На захисті фольклорно-літературно-краєзнавчої практики студентом важко захистити матеріали практики.

25–49 балів – студент не подав аудіозапису фольклорних текстів та відповідей на питальник; фольклорно-краєзнавчий матеріал записано, але допущено багато помилок; у матеріалах практики не відображено роботу студента на практиці; немає звіту про проходження практики.

0–24 бали – студент частково подав матеріали практики, які оформлено не за вимогою керівника практики; немає аудіозапису фольклорно-краєзнавчих текстів та відповідей на питальник; фольклорно-краєзнавчий матеріал записано, але допущено багато помилок.

11. Політика доброчесності

Практика здійснюється із урахуванням загальних засад та правил наукової етики та академічної доброчесності. Виконуючи дослідження, студент повинен з повагою ставитися до авторських прав осіб, дослідження яких він використовує чи інформантів, з уст яких він здійснює записи. Використовуючи цитації, коректно робити посилання на усіх респондентів, на усі використані джерела. Не допускати у роботі прояви академічної недоброчесності, серед яких академічний плагіат, фабрикація, фальсифікація тощо.

12. Політика практики

Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до [Положення 1](https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/10/положення-про-запобігання-плагіату-у-ДВНЗ-Прикарпатський-національний-університет-імені-Василя-Стефаника.pdf) <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/10/положення-про-запобігання-плагіату-у-ДВНЗ-Прикарпатський-національний-університет-імені-Василя-Стефаника.pdf> і [Положення 2](https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/02/code_of_honor.doc) https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/02/code_of_honor.doc

13. Рекомендована література

1. Воропай О. Звичаї нашого народу: етногр. нарис : у 2 т. / О. Воропай. Мюнхен: Укр. вид-во, 1958.
2. Гнатюк В. Вибрані статті про народну творчість / В. Гнатюк. К.: Наукова думка, 1986. 247 с.
3. Закувала зозуленька: Антологія української народної творчості. К.: Дніпро, 1998. 520 с.
4. Калинова сопілка: Антологія української народної прозової творчості. К.: Знання, 1998. 420 с.
5. Кононенко П. Українознавство / П. Кононенко. К.: Наукова думка, 1996. 353
6. Лановик М., Лановик З. Українська усна народна творчість / М. Лановик,

3. Лановик. К.: Знання Прес, 2006. 592 с.
7. Українська минувшина: ілюстративний етнографічний довідник/ А. П. Пономарів, А. Ф. Артюх та ін. К.: Либідь, 1994. 256 с.
8. Цівкач О. Їх поєднала земля станіславівська... Діячі польської культури Прикарпаття ХІХ – першої половини ХХ століття. Станіславівське воєводство: навч. посібник [для студ. вузів] / О. М. Цівкач. Івано-Франківськ. Симфонія форте, 2012. 204 с.
9. Цівкач О. Літературне краєзнавство. Польська література Прикарпаття (ХV-перша половина ХХ ст. Хрестоматія. Частина І. Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2012. 276 с.
10. Burszta J. Chłopskie źródła kultury, Warszawa 1985.
11. Burszta J., Linette B.: Wstęp [w:] Tarnowskie-Rzeszowskie. Dzieła wszystkie, t.48. Z rękopisów opracowali. Wrocław-Poznań 1967, S. XXXVII- XLVI.
12. Górski R. Oskar Kolberg: zarys życia i działalności, Warszawa 1970.
13. Bobowska J. Polski folklor muzyczny, Katowice. 1983.
14. Dialekty i gwary polskie. Kompendium internetowe pod red. Haliny Karaś. Режим доступу: <http://www.dialektologia.uw.edu.pl/index.php>
15. Dzieje folklorystyki polskiej 1864-1918, red. J. Krzyżanowski, Warszawa 1982.
16. Linette B. Wstęp [w:] Sanockie-Krośnieńskie, cz. I. Dzieła wszystkie, t. 49. Z rękopisów opracowali B. Linette, T. Skulina, red. A. Skrukwa, Wrocław-Poznań 1974, S. V- XXVII.
17. Polska tradycja / Режим доступу: <https://www.polskatradycja.pl/folklor.html>.
18. Stasiak A. Wczoraj, dziś i jutro krajoznawstwa / Режим доступу: https://www.academia.edu/31402325/Wczoraj_dzi%C5%9B_i_jutro_krajoznawstwa

Викладачі: кандидат філологічних наук, доцент Т. О. Ткачук
асистент А. Б. Муреико